

„Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Waganiec na 2018 rok.”

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest sporządzony na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zm.).

Program przeciwdziałania narkomanii stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze tych zagadnień społecznych, które realizowane będą w 2018 roku. Program określa działania w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia oraz minimalizacji szkód związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi, które są ściśle powiązane z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym z 11 września 2015 roku (tekst jednolity: Dz. U. poz. 2237) w związku Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 04 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

I Wstęp

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do jakich zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju” (J. Zamecka, Narkomania Encyklopedia socjologii, W. Kwaśniewicz i in. (red.), t.2, Warszawa 1999, s. 285).

Narkotyki mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkodzenia najważniejszych narządów człowieka. Uzależnienie fizyczne jest przystosowaniem organizmu do obecności określonego środka psychoaktywnego, zaś uzależnienie psychiczne oznacza potrzebę, pragnienie przyjmowania określonej substancji, której brak powoduje lęk, niepokój oraz poczucie zagrożenia. Narkomania niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka typu B i C, choroby weneryczne). Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej. Ponadto narkomania jest ściśle związana z wieloma innymi problemami społecznymi, takimi jak ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość czy bezdomność. Narkomania nie jest tylko tragedią dla ludzi uzależnionych i ich rodzin, ale również problemem społecznym. Stąd też podejmowane są wysiłki zmierzające do zwalczania i zapobiegania narkomanii. Zadania te będą realizowane przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności poprzez: działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną oraz zapobiegawczą.

Narkotyki – to potoczne określenie niektórych substancji psychotropowych. Ze względu na potoczność tego słowa, różnice kulturowe, poglądy poszczególnych osób, stan prawny itp. nie ma jednoznacznej definicji, ale zwykle obejmuje ona wszystkie substancje psychotropowe, które aktualnie są nielegalne.

„Dopalacze” – czyli nowe narkotyki – to produkty o zróżnicowanym składzie, które łączy jedna wspólna cecha: zawierają substancje psychoaktywne działające na układ nerwowy człowieka w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków. Substancje te są zarówno produkowane przez człowieka (czyli syntetyczne), jak i pozyskiwane z roślin. „Dopalacze” zawierają niezwykle groźne substancje dla zdrowia i życia człowieka. W grupie „dopalaczy” znajdują się substancje o różnym działaniu. Możemy je podzielić na trzy typy: 1) działaniu pobudzającym, 2) o działaniu halucynogennym oraz 3) o działaniu reklamowanym jako zbliżony do marihuany. Większość „dopalaczy” charakteryzuje się tym, że już w niewielkich dawkach działają na ośrodkowy układ nerwowy. Dlatego bardzo łatwo można je przedawkować, co prowadzi do poważnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego, a nawet śmierci.

II Cele programu

Głównym celem programu jest ograniczenie zażywania narkotyków, nowych narkotyków dopalaczy (substancji psychoaktywnych) i związanych z tym problemów. Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, wpływa

na podniesienie świadomości społecznej mieszkańców. Jednym z tych działań jest promowanie zdrowego trybu życia. Prowadzenie profilaktyki uniwersalnej: adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Waganiec, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych.

Cele szczegółowe programu:

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów dla nauczycieli, rodziców, dzieci i młodzieży na temat szkodliwości środków psychoaktywnych, dopalaczy oraz sposobów postępowania z osobami zagrożonymi i uzależnionymi,
- wspieranie rozwoju kadr osób zajmujących się realizacją działań profilaktycznych – to założenie jest spójne z celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia.
- zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używaniu środków psychoaktywnych,
- zwiększenie liczby realizatorów działań profilaktycznych poprzez zaangażowanie do tego celu lokalnych liderów przy wsparciu profesjonalistów (lekarzy, psychologów, terapeutów itp.),
- zwiększenie liczby i zróżnicowania dostępnych programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii,
- upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem bądź uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia,
- ograniczenie dostępności narkotyków,
- współdziałanie odpowiednich służb i instytucji dla stworzenia zintegrowanego systemu informacji o narkotykach i narkomanii
- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się zapobieganiem narkomanii,
- zwiększanie dostępności do aktywnych form spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży, dorosłych z dala od narkotyków i innych używek,
- realizacja działań edukacyjnych w tym kampanii społecznych cel operacyjny Narodowego Programu Zdrowia.

III Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Koordinowanie działań dotyczących pomocy rodzinom, w których występują problemy narkomanii, poprzez współpracę z Policją, GOPS, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami i organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania narkomanii.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez:

- dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą z rodzin, w których występuje problem narkomanii,
- organizowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów, warsztatów oraz projektów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- organizowanie szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i rodziców dotyczących problemów związanych z zażywaniem narkotyków, wspieranie rozwoju kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii zadanie spójne z celem Narodowego Programu Zdrowia,
- zwiększenie wiedzy na ten HIV i AIDS wśród młodzieży, dzieci i dorosłych (konkursy, warsztaty itp.),

- przeprowadzanie lokalnych kampanii edukacyjnych na tematy związane z problemem narkomanii oraz współdziałanie w ogólnopolskich kampaniach medialnych dotyczących tej tematyki zadanie spójne z celem Narodowego Programu Zdrowia,
- wspieranie działań profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym, konkursowym itp. dla dzieci i młodzieży w szczególności sposobem eksponujący szkodliwość narkotyków,
- realizacja działań w odniesieniu do uzależnień behawioralnych wśród społeczeństwa lokalnego (dzieci, młodzież i dorośli) działanie wynikające z celów Narodowego Programu Zdrowia,
- zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych (książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki itp.),
- prowadzenie pozalekcyjnych zadań sportowo - rekreacyjnych na terenie Gminy Waganiec.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

5. Udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

IV Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wagańcu we współpracy z innymi podmiotami realizującymi zadania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

V Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Powyższe środki gromadzone są w budżecie Gminy w **dziale 851 - ochrona zdrowia, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii**. W 2018 r. na wydatki związane z realizacją Gminnego Programu planuje się kwotę: **5.000,00 zł**.

Szczegółowo zapotrzebowanie na środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wynikających z „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Waganiec na 2018 rok” wyodrębnione są w poniższym preliminarzu wydatków.

VI Postanowienia końcowe

Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Gminnego Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych celów. Roczne sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu przygotowuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Patologii Społecznej i przedstawia Wójtowi oraz Radzie Gminy.

Wyżej wymienione działania zawarte w części merytorycznej programu ujęte są w preliminarzu wydatków do realizacji w 2018 roku poniżej.

Preliminarz wydatków „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Waganiec na 2018 rok”.

Lp.	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii	Wydatki
1	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych materiały	400,00 zł
2	Konkursy dla uczniów kształtujące świadomość szkodliwości narkotyków, substancji psychoaktywnych i innych używek - materiały	600,00 zł
3	Realizacja zadań sportowo – rekreacyjnych przeciwdziałanie narkomanii (materiały 1.000,00 zł, usługa 500,00 zł)	1.500,00 zł
4	Dofinansowanie warsztatów, programów profilaktycznych o szkodliwości narkotyków, substancji psychoaktywnych i innych używek (usługa 1.500,00 zł, materiały 1.000,00 zł)	2.500,00 zł
	Razem	5.000,00 zł

Przewodniczący
Rady Gminy
mgr Jarosław Różański